

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 920

Edirne Milletvekili Nazmi Özoğul ve 9 arkadaşının, Subaylar Heyetine mahsus 4273 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/760)

4 . 12 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

Subaylar heyetine mahsus 4273 sayılı Kanuna ek «Harb Okulu 1941 neşetli subaylara 1 sene kıdem verilmesi» hakkındaki kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasına emir ve müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz.

Edirne
N. Özoğul

Giresun
M. K. Çilesiz

Aydın
R. Özarda

Maraş
E. Kaplan

Rize
C. Yalçın

Ankara
N. Berkkan

Balıkesir
C. Karpulat

Samsun
İ. Kılıç

Eskişehir
E. G. Sakarya

Aydın
H. Aydınçer

GEREKÇE

15 Ocak 1941 tarihinde Harb Okulundan mezun olanlara kıdem sıra kitabına göre «1941 Harb Okulu mezunları» tesmiye olunmaktadır.

Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun, 4460 sayılı Kanunla değişen 10 ncu maddesinde değişiklik yapılmasına dair Kanuna göre, üstteğmenlerin yüzbaşılığa yükselmeye hak kazanabilmeleri için üstteğmenlik rütbesinde fiili olarak bulunacağı sıra üç yıl olarak tesbit edilmiştir. Bu kanun yayınlandığı tarih olan 20 Haziran 1947 de yürürlüğe girmiştir.

1941 tarihinde Harb Okulundan mezun olan subaylar 30 Ağustos 1944 tarihinde üstteğmenliğe nasbedilmişlerdir.

Yukarda zikredilen kanuna göre 30 Ağustos 1947 tarihinde bu subayların yüzbaşılığa yükseltilmeleri gerekirdi. Fakat kanun bu subaylara tatbik edilmemiş ve 15 Ocak 1941 Harb Okulu mezunları ancak bir sene sonra yani 30 Ağustos 1948 tarihinde yüzbaşılığa yükseltilmişlerdir.

Böylece 427 mevzuu olan bu subaylar terfi ve terfi sırasında iki sene kaybetmiş bulunmaktadırlar. Bu mevzuda Millî Savunma Bakanlığına çeşitli zamanlarda yapılan müracaatlara verilen cevaplarda Askerî Şûranın müddetler mevzuunda verdiği kararlar müracaatlara mâni sebebolarak zikredilmiştir.

Haddizatında Bakanlık mütaaddit zamanlarda almış olduğu kararlarla hatalı muameleleri ıslah etmiştir. Misal olarak zikredilmek icabederse;

1. Meselâ, hattâ bu hususta kanun bulunmadığı halde Millî Mücadele yıllarında lise ve Harb Okulu öğrencisi iken firar suretiyle Anadolu'ya gelenlerin katılma tarihlerine göre haklarında terfi muameleleri yapılmış, bunlardan bazılarının terfilerinin zamanında yapılmamış olması hak ve nasfete uygun görülmediğinden 4 Temmuz 1947 tarih ve 96189 sayılı prensip kararı ile nasıpları bir yıl ilerletilmiştir.

2. Yine Bakanlığın 8 Nisan 1948 tarih ve 93497 sayılı prensip kararı ile üniversitelerden Sonbahar devresinde mezun olanlardan bazılarının nasıpları tashih edilmiştir. Bunda da kazanılmış dâvalar ileri sürülmüştür.

3. Yine 1946, 1947, 1948, 1949 yıllarında Harb Okulunu ikmale kalmak suretiyle bitirenlerin nasıpları 30 Ağustostan sonraya kaldığı için bu nasıpları 1951 senesinde Bakanlıkça alınan bir prensip kararı ile düzeltilmiştir.

Örnekleri çoğaltılabilecek bu misallerde de görüleceği ve hile idarenin bir prensip kararı ile nasıp tashihi yapması daima mümkündür ve yapılmaktadır ki bu tashihlere malî bir hüküm bulunmamakta ve bilâkis 4273 sayılı Kanununun 10 ncu maddesinin (c) fıkrası bunu tervicetmektedir. Aksi takdirde idarenin bu gibi muameleleri yapmasına imkân olmazdı.

Şimdi bu noktada düşünülecek husus Bakanlığın aldığı kararlarla Askerî Şûranın müddetlere tesir fonksiyonunun nasıl bağdaşabileceği hususudur. Şüphe yok ki hukuk nizamı ile bu iki zıt davranış birlikte mütalâa edilemez.

Hukuk ilmi hakkın kanunun himayesinde olduğunu deriş eder. Vatandaşların mahkemelere müracaat edip haklarını korumalarından daha tabii hiçbir şey olamaz.

1941 Harb Okulu mezunlarından P. Yb. Veli Büyükkök Danıştayda aynı mevzuda bir dâva açmış ve neticede kazanmıştır. Fakat Danıştay sonradan aldığı bir karar gereğince bu mevzu ile ilgili dâvalara bakmama kararını almış ve 1941 Harb Okulu mezunlarına mahkemeye başvurma yolu da bu şekilde kapanmıştır.

Eldeki bu müspet karara dayanarak Millî Savunma Bakanlığına yapılan müracaatlar da akim kalmıştır.

İşte her hangi bir kanuna ve hukukî bir sebebe dayanmayan ve kaldı ki 1947 yılında yürürlükte bulunan 4660 sayılı Kanunda da üstteğmenlik müddeti 3 yıl olarak belirtildiği halde, bu hususlarla birlikte müktesep hak ve kanunların lehe olanı tatbik edileceği kaidesi de nazara alınmaksızın terfileri geciktirilmiş olan 15 Ocak 1941 Harb Okulu mezunlarının bu şartlar muvacehesinde ortada mevcudolan haksızlığın giderilmesi için Yüce Meclise başvurma mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Demokratik idarelerde Meclislerin en büyük görevleri sadece kanun çıkarma değil, fakat çıkan kanunların tatbikini de sağlamak olmalıdır. Yüksek huzurlarınıza gelen kanun teklifinde dikkat edilecek olunursa Hazineye bir külfet yüklenmemektedir. Zira geçmiş yıllara ait terfi farkı istenmemektedir.

Karar, haksızlıkları daima düzelten Yüce Meclisindir.

Millî Savunma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. 2/760
Karar No. 17

23 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Edirne Milletvekili Nazmi Özogul ve 9 arkadaşının, «Subaylar heyetine mahsus 4273 sayılı Kanuna ek kanun teklifi» ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakleriyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Teklifin tümü üzerindeki müzakerede, prensibi kabul edilmiştir. Kanun teklifi 15 Ocak 1941 tarihinde Harb Okullarını bitiren subayların üstteğmenlikte 3.ncü yıllarını 30 . 8 . 1947 tarihinde doldurdukları halde o tarihte mer'i olan 5078 sayılı Kanuna göre üstteğmenlikte asgari bekleme müddeti 3 yıl olarak tanzim edildiği halde Bakanlık temsilcilerinin ifade ettiklerine göre mevcudu maksuda intibak edebilmek için Yüksek Askerî Şûra kararı ile 30 . 8 . 1947 tarihinde üstteğmenlikte 3 yıllarını dolduran subayların bu tarihte Bakanlıkça terfi ettirilmeyip mütaakıp yıl terfi sırasına sokuldukları anlaşılmıştır.

4273 sayılı Kanun ile 30 . 8 . 1947 tarihine kadar bu kanunun ekleri ve tadilleri ve Yüksek Askerî Şûra Kanununda, subayların rütbelerdeki asgari bekleme müddetlerinin arttırılması konusunda Yüksek Askerî Şûranın açık bir yetki ile teçhiz edilmediği neticesine varılmıştır. Bu subaylara 5078 sayılı Kanunun uygulanmadığı ve arada geçen zaman itibariyle idari yargı nezdinde fertlerin teşebbüsünün bir netice doğurmayacağı anlaşılmış ve teklifin prensibi komisyonumuzca kabul edilmiştir. Ancak teklifin 1 nci maddesiyle getirilen geçici madde, Silâhlı Kuvvetlerde görevli olup 30 . 8 . 1947 tarihinde üstteğmenlikte 3 yıllarını ikmal eden subayları da ihtiva etmesi ve her üç kuvvette (jandarma dâhil) subaylara eşit bir şekilde tatbikini sağlamak gayesiyle değiştirilmiş ve diğer maddeler aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle Genel Kurulda müzakere edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Zonguldak
Söz hakkım bakidir
K. Esengin

Sözcü
Edirne
T. Asal

Kâtip
Kocaeli
H. Kısayol
İmzada bulunamadı

Aydın
H. Aydınçer

Çorum
N. Öktem
İmzada bulunamadı

Bursa
M. Tayyar
İmzada bulunamadı

Erzurum
Söz hakkım mahfuz
Ş. Konuray

İstanbul
H. Oben
İmzada bulunamadı

İzmir
M. A. Aytas

İzmir
Muhalifim
Söz hakkım mahfuzdur.
Ş. Osma

Kastamonu
İ. Ş. Dura

Niğde
A. Eren

Samsun
İ. Kılıç

Edirne
N. Özogul

Edirne Milletvekili Nazmi Özogül ve 9 arkadaşının teklifi

Subaylar heyetine mahsus 4273 sayılı Kanuna ek Kanun

MADDE 1. — 4273 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 15 Ocak 1941 yılında Harb Okulundan mezun olanlar, üstteğmenlikte fazladan olarak bir sene bekledikleri için, kendilerine bu kanunla bir senelik kıdem verilir.

b) Bu kanunla yapılan nasıp düzeltmelerinden dolayı maaş farkı verilmez.

MADDE 2. — Bu kanun yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Millî Savunma Bakanı yürütür.

Millî Savunma Komisyonunun değişikliği

Subaylar heyetine mahsus 4273 sayılı Kanuna ek Kanun

MADDE 1. — 4273 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — a) 30 Ağustos 1947 tarihinde üstteğmenlikte 3 yılını ikmal etmiş olan halen Silâhlı Kuvvetlerde görevli subayların son rütbelerindeki nasıpları bir evvelki 30 Ağustos tarihine götürülür.

Bu nasıp ilettilmesinden dolayı 30 Ağustos 1964 tarihinde terfi ve terfi sırasına girenlerin, şartları haiz oldukları takdirde bu tarihten geçerli olarak terfi ve terfi hakları sağlanır.

b) Bu nasıp düzeltmesinden dolayı maaş farkı ödenmez.

MADDE 2. — Bu kanun yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Millî Savunma ve İşleri Bakanları yürütür.